

BÁCSMEGYEI FÜGGETLENSÉG

A BÁCS-BODROG VÁRMEGYEI ÉS A ZOMBORI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 3 kor. — Néptanítók részére: Egész évre 8 kor., félévre 4 kor. — Egyes szám ára 10 fillér.
Megjelenik: vasárnap és csütörtökön.

Felölös szerkesztő:

Dr. Jovánovits József.

Lapszerkesztő:

Dr. Kiss Dezső.

Laptulajdonos a „Zombori Függetlenségi Párt.”

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Erzsébet-körút 13. sz. hová a lapot illető közlemények és az előfizetések küldendők. — Kéziratokat a szerkesztőség nem ad vissza.
Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszáma: 76.

A szabadelvűpárt megalakulása.

A Bácsmegyei Függetlenség folyó évi április hó 30-án megjelent száma hozta a bácsmegyei szabadelvűpárt megalakulásának híret és történetét.

Önként felkinálkozik a kérdés, vajjon van-e ennek a pártalakulásnak jogcíme s mi lehet az oka és magyarázata annak, hogy akik magukat szabadelvűeknek nevezik tömörülnek, szervezetet létesítenek és e szervezetet elnevezik pártnak?

A pártalakulásnak politikai értelemben vett jogcímét felfedezni és szükségességét kimutatni teljességgel képtelenség.

Mint mindenütt, a politikában is uralkodik a fejlődési elv s nálunk ez idő szerint az erőteljes lépésekkel előre haladó függetlenségi politika váltotta fel a szabadelvűnek nevezett irányzatot.

A szabadelvűpárt kimerítette programját, megépítette az ideáljának megfelelő magyar államot, ámde az erőteljes nemzeti irány, mely ma ugyszólván az egész világon közszellem, átalakította a magyar közvéleményt, erős vágyat ébresztett benne az álla-

miság minden attributumával ellátott önálló független magyar nemzeti állam kiépítése után. Minden egyes nemzet az egyetemes emberinek más-más kiváló jellemvonását képviseli s a nemzetek egymásközti életében mind-egyik a maga különös nemzeti egyéniségét érvényesítvén, a háborus és békés nemzetközi élet következtéké az egyetemes emberiség halad előre.

Szomorú a sorsa annak a nemzetnek, mely a népek versenyéből kimarad. De hogy abban részt vehessen, kell, hogy nemzeti egyénisége úgy kifelé, mint befelé erőteljesen kidomborodjék.

Megépítette-e a szabadelvűpárt ezt az erőteljes nemzeti államot? Vajjon azok a közösügyes intézmények, melyeket a szabadelvűpárt alkotott s illetve fentartani kíván, lehetővé teszik-e, hogy országunk kifelé is nemzeti egyéniségével és kvalitásaival érvényesüljön? És ideben az állami élet minden részének az önkormányzati tagozatoknak magyar nemzeti voltát megteremtette-e?

Évtizedes tapasztalatok igazolják, hogy közösügyes intézményeink, a

delegáció, a közös külügyi képviselő és hadügy kitünően megkonstruált intézmények, melyek fájdalom nélkül távolítják el Magyarországot önálló államiságát. Ezek az intézmények hatalmas gyűrűvel fogják át a fejlődő magyar állam testét; fejlődésének ereje azonban szét fogja robbantani ezt a vasgyűrűt is.

A szabadelvűpárt utjába akar állani a korszelleme, kerékkötője akar lenni annak a törekvésnek, mely állami önállóságunkat minden vonalon kiépíteni, nemzeti egyéniségünket kifelé is érvényesíteni akarja. Ez a párt mint átmeneti párt hivatását teljesítette s ma már létjogosultsága nincsen.

De attól az egyesülestől, mely magát szabadelvűpártnak nevezi, elvitattjuk a „párt“-ként való megjelölés és a szabadelvűként való szereplés jogát.

Szabadelvűség, liberalizmus jelentí épen az állami és társadalmi reformot szabad — a korszelleme megfelelő világnézet alapján. S amikor a szabadelvűpárt azon intézmények védelmére készül halottaiból feltámadni, melyek önálló államiságunk

A boldogság.

A boldogság? Itt a közelben nincsen, Csak néha rémlik, ha hullnak a rózsák; Ha lelkünk szárnyát nem huzza bilincs. S mi álom volt, úgy tetszik, hogy valóság.

A boldogság? Iramló pillanat, Muló gyönyör, suhanó rózsafelhő. Felhők csapatja hogyha elhaladt, Szívárvány, mely egy pillanatra feljő.

—ő.

Az álarcos bálon.

Irtá: **Provia Michel**, fordította: **Armand**. (Vége.)

Vinières: Megenged-e édes Roxane, hogy felajánljam a barátság poharát?

Jeanne: Elfogadom Krisztián.

Vinières (csodálattal): Ez a hang... a földre sujt! Milyen hasonló a feleségem hangjához.

Jeanne: Ismét a felesége hangját hallja? Szép-e?

Vinières: Igen. Nem csunya.

Jeanne: És alakja?

Vinières: Nem oly csodás, mint a magáé édes, akarom mondani a tiéd.

Jeanne: Nemes a lelke?

Vinières: Nem! Nincs benne idealizmus, nemes érzés, sem szabad és önálló gondolat.

Jeanne: És mégis szereted? Felelj. Nem csaltad-e még meg?

Vinières (határozottan): Nem még soha.

Jeanne (örömet alig tudja visszafojtani): Lehetséges? Való? Nem mindennapi esemény az operabálon egy ártatlan férjre a hálót kivetni. Annál is inkább, mert „valakit” várt és „valakitől” elesébitottam.

Vinières (ingadozva): Nem vártam senkit. Sem találka egy „valakivel”. Különb is badarság volna. Utcái ismeretség volt az egész. Szégyenemben majd elpirulok. Valóban a „valaki” nem érdemelte volna meg a házasságtörést. De veled!

Jeanne: Velem?

Vinières (hozzásimul): Igen veled, te

eszményi nemes lény, a szerelem, az érzékiség és a mámor forrása.

Jeanne: Honnan tudod?

Vinières (tüzesen): Gondolom! Találgatom egész mívoltodból, a kicsiny, szépen formált lábacskaidról, melyet a selyem cipőcske magába zár, a szép szallagról, mely érzéki testedet átöleli és fogva tartja, a szép formás karodból, a kék, vékony erekről... továbbá eltalálni vélem a fekete bársony alatt esillogó szemedből és piros, csókra-termett ajkadról...

Jeanne: Feleséged tanít e gyönyörű nyelvezetre?

Vinières: Nem! Oh nem! Ne zavarjuk álmát. Nem róla beszélek, hanem csak rólad. (Átöleli.) Most foglyom vagy. Csinálhatnék most veled, amit akarok.

Jeanne (nyomatékosan): De esküdtél!

Vinières (lesujtva): Igen, esküdtem. De te ígértél! Ha már oly kegyetlen vagy és nem nyitod fel nekem a gyönyör birodalmának kapuját, engedj meglátni formás teste-

BOROK: 1 liter

Diószegi 1 korona.

== Az üvegért 10 fillér vissza. ==

Badacsonyi 1-20 kor.

Kapható:

ifj. Heindlhofer Róbertnál

Zombor.

kiépítésének gátolói, akkor ez a párt nem szabadelvű, de reakciós párt.

Pártnak meg nem párt, mert hogy valamely tömörülést a párt elnevezéssel megtisztelhesünk, ahhoz szükséges, hogy annak az egyesülésnek az alapja a tagok közös meggyőződése legyen valami nagy, fontos állami kérdésre nézve. Már pedig nem tudjuk elképzelni egy magyar emberről sem, hogy ne kívánna a magyar állam teljes kiépítését s *hogy azon törekvéssel szemben*, mely célul az önálló, független Magyarország megteremtését tűzte ki, ellenzékbe megy és erejét egyesíti a régi és kétségtelenül rossznak bizonyult intézmények fentartására. Elismerjük olyan pártállás jogosultságát is, mely a 67-es intézmények alapján akar haladni, de ezek számára ott az alkotmánypárt.

A *bácsmezei szabadelvűpárt*, tehát nem párt, hanem mondjuk talán egy politikai irónk szavával élve — politikai felekezete, melynek nincs egyéb célja, mint minden egyéb párt megsemmisítésével a hatalmat megszerezni s a saját felekezete javára kisajátítani. Az ilyen felekezetszerű egyesüléseknek meg van az erejük amíg erőteljes egyéniségek irányítják és egybetartják; ez egyéniségek kidőlésével önmaguktól semmisülnek meg. A haladó korszak utját bevágni azonban hiu törekvés.

Szemenovits István.

Háziipari kiállítás Zomborban.

Zombor, május 6.

Azok, akik a rendezendő háziipari kiállítás sikerében kételkedtek volna, a kicsoma-

golt tárgyak tömegét látva, meggyőződhetnek, hogy ez a kiállítás az ország bármely vidékén rendezett kiállításokkal a versenyt nemcsak hogy felveheti, de azokat minden tekintetben felülmulja.

A kiállítás rendezőse fáradhatatlanul buzgólkodik, hogy az osztályozási és díszítési munkálatokkal idejekorán elkészüljön.

A kiállítás megnyitása folyó hó 13-án lesz. *Darányi Ignác* és *Kossuth Ferenc* képviselőtében, akik a kiállítás védnökségét elvállalták *Szterényi József* kereskedelemügyi államtitkár fogja megnyitni, aki az ünnepélyes megnyitás napján, május hó 13-án déli 12 órakor érkezik Zomborba.

A kiállítás megnyitásának május hó 10-éről *f. évi május hó 13-ára* elhalasztását a következő hirdetéssel tették közzé:

A Kossuth Ferenc kereskedelem- és Darányi Ignác földművelésügyi m. kir. miniszter urak védnöksége alatt álló Bács-Bodrog vármegyei háziiparkiallítás Zomborban, a vármegye székházában, 1908. május hó 13-án déli 12 órakor *Szterényi József* v. b. t. t. m. kir. kereskedelemügyi államtitkár ur nyitja meg. A kiállítás május 13-tól 24-ig lesz nyitva. Megtekinthető naponként d. e. 9—1, d. u. 3—6 óráig. Belépődíj: a megnyitás napján 1 K, a többi napon 40 fillér. — A rendezőség.

A rendezőség ezután is a következő adományokért mond köszönetet:

A kiállítás költségeinek fedezésére *Pavlovics Anna* 50 kor., *Komáromi Gyuláné*, dr. *Danninger Ádám* 10—10 kor., *Bosnyák János* (Bezdan) 5 koronát adományozott, *Litke József* pécsi pezsgőgyáros a kiállítási buffet részére 50 üveg pezsgőt adott. — Mult számunkban közöltük, hogy *Törley József* pezsgőgyáros a kiállítás bufféjé számára 50 üveg pezsgőt adományozott, holott ezen adományt a fenti célra *Litke pécsi pezsgőgyáros* adta.

Hétfőn f. hó 4-én gyűltek össze a városháza nagytermében azon urasszonyok és urleányok, akiket a kiállítás rendezőse felkért a kiállítás tartama alatt a kiállítás helyiségeiben teljesítendő felügyeletre és elárúsításra. A felkért hölgyek igen szép számban jelentek meg, kiket a kiállítás elnöke *Fernbach Károlyné* urasszony fogadott és a gyűlést megnyitván, ismételtén felkérte a hölgyeket a rendezésben való szíves közreműködésre. A rendezőség terve szerint a hölgyek négy csoportra osztva, felváltva, naponként délelőtt vagy délután teljesítik az elvállalt kötelességüket, miben segítségükre lesz a rendezőség által díjazott tizenöt fel-

ügyelő leány. A gyűlés *Fernbach Károlyné* urasszony indítványára egy szűkebb bizottságot küldött ki, amelynek feladata az „Erzsébet-ligetben” f. hó 17-én tartandó népiünnepély programját megállapítani. Ezen bizottságba megválasztottak: *Alföldy Gedeonné*, dr. *Bruck Arminné*, dr. *Csernyus Pálné*, *Eperjessy Béláné*, özv. *Fernbach Antalné*, *Fernbach Károlyné*, özv. *Halász Gyuláné*, dr. *Németh Arthurné*, *Preszly Jánosné*, *Popp Györgyné*, *Rittinger Antalné*, *Szabó Lászlóné*, *Sztankovics Györgyné*, *Sztrilich Zsigmondné*, *Scherer Rezsóné*, *Vukicsevics Katinka*, *Vundsam Ida* urasszonyok.

A díjplakett pályázat szép eredménnyel záródott, amennyiben tizenhárom darab pályamunka érkezett be. A díszoklevél pályázatra három tervezet érkezett be, amelyeknek megbirálását hétfőn délután 5 órakor ejtették meg. A bíráló bizottság *Fernbach Károlyné* elnöklése mellett működött. Tagjai voltak: *Martin Tivadar* kir. főmérnök, *Prokópy Imre*, *Krump Vilmos* felső kereskedelmi iskolai tanár és *Király Lajos* kir. főgimnáziumi rajztanár.

Az első díjat 100 koronát a „*Tapson*” jeligéjű plakett vázlat nyerte el, a tipikusan magyaros arcért, jó rajzért és főként hogy a háziipar eszközét a legjellegzőbben tünteti fel, az egész vázlat megkapó és egyszerű.

Az 50 koronás második díjat *Steinbach János* és *Fekete Oszkár* együttes vázlat nyerte el szótöbbséggel.

Egy-egy szavazatot kapott még *Gräff Lajos* és *Biermann Dezső* vázlata.

A beérkezett három díszoklevél-tervezetet, mint nem megfelelőket a jury visszautasította és elhatározta, hogy a kítűzött jutalmakat nem adja ki és új pályázatot ír ki.

Mult számunkban közöltekén kívül a következők küldtek be tárgyakat:

Kézimunkákat: *Tegzes Károlyné* Paesér, *Hevesy Izidora* Vajszka, *Belesák Irén* Vajszka, *Fekete Rózsa* Zenta, *Pistiyák Mihályné* Sövár, *Schnitzringer Jolán* Baja, *Robitsek Gyuláné* Bajsa, *Pigethy Aladárné* Ada, *Mikó Mariska* Zombor, *Rasch Emma* Zenta, *Zmekó Margit* Bajsa, *Magyar Mariska* Zombor, *Magyar Emma* Zombor, *Hühner Emy* Zombor, *Répás Flora* Zenta, *Molnár Gyula* Hodság, *Farkas Ödön* Baja, *Géhl Katalin* Paesér, *Eri Lajosné* Paesér, *Csik Jolán* Kaposvár; **Överbászról:** *Pivarszky Lyubisa*, *Csicsulits Drága*, *Kunits Katica*, *Marsits Alka*, *Zsivkuezin Katica*, özv. *Plesz Lajosné*, *Sztanko Istvánné*, *Bajac Jelica*, *Szekiczky Milica*, *Macisits Milica*, *Szekiczky Sztana*, *Marsits Kuzmánné*, *Markovits Miléna*, *Laczkovits Mariska*, *Nagy Ilona*, *Schenk Katica*, *Luvakov Milanka*, *Ratkovits Maria*, *Bruszt Juliska*, *Gábel Zsófia*, *Horváth Irénke*, *Kossin Matild*, *Schneider Laura*, *Markovits Dusánné*, dr. *Balogh Dezsóné*, *Kiss Gyuláné*, *Markovits Katica*, *Roth Irén*, *Stiefelmayer Matild*; *Hotay Ferenc* Csantavér, *Balassa Károly* Csantavér, *Schlesinger Mariska* Zenta, *Kovács Ilona* Ujfutak, *Pollák Lajosné*, *Balázs G. Árpád* Temerin, *Klein Gizi* Zenta.

Szövecs, fonás stb. keretébe tartozó tárgyakat küldtek: *Romanov Milica* Deryne, *Csernbzits Drága* Deryne, *Bagyonszky Anna* Dunagálos, *Trenko Ilona* Dunagálos, *Rákits Zsófia*, *Relyin Zórka*, *Botity Márkóné*, *Rákity Jucá*, *Belyánszky Katalin* Ökérrel, *Pozmanov Milovánné*, *Plávsits Mariska*, *Milosev Dusánné*, *Marcikity Milica*, *Drazsits Katinka*, *Petryty Megáné*, *Kóity Drága*, *Miskov Mária*, *Miskov Rádóné*, *Obuskov Sándorné*, *Jovicsin Anka*, *Mareskity Maximné* és *Bagendits Vuka* Ópalánkáról, *Perits Nenádné*, *Lonesarszky Jéca* és özv. *Popovits Jányó* Csurogról, *Gajdobranszky Péterné*, *Záborszky Örzse*, *Harmincz Mária* és *Valentyik Serba* Katalin Kölpényről, *Szebinszky Milánné*, *Erdelyán Sztetiszlavné*, *Pixiadesz Jánosné*, *Vozár Andrásné*, *Litavszky Mihályné* Halár Jánosné és *Zsuzsana* és *Miladinov Bránkóné* Kiszácsról, *Gajnov Gyókáné*, *Tanaszin Szretyané*, *Tyirits Drága*, *Jankov Draginya*, *Gajnov Pájóné*, *Alexin Dusánné*, *Radvánovits Lázárné*, *Pesits* és *Iszakov Rádóné* Ósövérel, *Kolarszky Drága*, *Gajin Angella*, *Trifunovits Zórka* Pirosról, *Petrovits Lázits Julia*, *Lázits Pál* és *Tataniov Lázits Danica* Liliomosról, *Borovszky*

det, melyet dominód eltakar és szépséges arcodat, melyet álarcod elfed.

Onnan áradozik felém a gyönyör illata, melytől elszedültem. (Félre.) Tán az éj izgalma, vagy a kaland, a fény, champagne, parfume és a virág keveréke volna?

Életemben sohasem éreztem azt, amit most érzek. Egy teljesen új érzést keltett bennem életem. Ugy érzem, mintha ez érzés a szerelem forrásából fakadna . . . sohasem ismertem. (Magához szoritja.) Oh! Édesem! Angyalom! Szerelmem! (Gyöngéden.) Mért voltál oly köszívű, miért kívántad eskümet? . . . azt hiszem a bosszúnállás gyönyöreiben kéjlepsz. Ha tudnál egy keveset is csak szeretni . . .

Jeanne: Szememre akarod vetni . . .

Viniéres: Oh nem. Boesáss meg meg gondolatlan szavaim áradatának . . . a szerelem kéj mámorától megitasodtam.

Jeanne: Megboesátok, mert szeretlek. Egy óram van még hátra. Használjuk fel az időt. A véletlen találkozásból fakadó szerelem bimbóját miért ne nyitnók fel, a gyönyör serlegét miért ne ürítsük ki a fenékig?

Viniéres (meglepődötten): Igen. Ugy van (megöleli és csókolja.) Megörülök a gyönyörtől. Ugy érzem magam, mintha a szédítő ár magához ragadna és magával rántana. Menekülnék . . . de lehetetlen. Elmerültem . . .

Milyen gyönyör e ballépés, de csak egyedül veled.

Jeanne (tükörben nézi magát): Érthe-

tetlen előttem Krisztián, hogy feleségedet megcsalni tudtad.

Viniéres: A pokolba is! Miért is emlited mindenkor feleségemet.

Jeanne: Szeretném megismerni azt a nőt, akiben hiányzik a szellem, a fenséges érzés és te mégis visszatérsz hozzá, mert szereted.

Viniéres (mélabusan): Sajnos. A törvény összeköt bennünket. Lehetséges, hogy egy pillanat múlva az észbontó, gyönyörtelt álomnak mindenkorra vége szakadjon?

En . . . ki tudom, hogy létezel, enyém voltál, lehetséges, hogy többé ne lássalak? Ezután ne ismerjelek.

Jeanne: Alkalmat adok majd arra, hogy ismeretségnk folytatódjon és ismeretségnk vége ne szakadjon. (Álarcát ledobja arcáról.) Jó estét Paul uram!

Viniéres: (Megsemmisülten.) *Jeanne!* (Arca elhalványodott, majd kékül, zöldül és pirul, izgatottan jár, szeméit lesüti.)

Jeanne: (Gunyosan.) Oly százalmas az arcod. A gyönyör most kinszenvedés? No lásd édes barátom milyen a képzelődés. Engem — velem csaltál meg — mégis megcsaltál! Szándékos is bűn volt.

Viniéres: Boesás meg bűnös szándékomnak. Hiszen téged nem csaltalak meg.

Jeanne: De megcsalni akartál. No jó. Megboesátok, ha esküvel megígéred, hogy az álarcos bál ezután mindig csak otthon lesz.

Ferené Cserevénkáról, Mosztarszky Milka, Raczy Milána, Szedlár Gyurgyina, Czvrkusits Danica, Bárány Anna, Mijatov Katalin, Vidity Tádé és Dimitrijevits Dusanika Paesérről, Kolarszky Jelena. Skodák Kata, Belicska Zsuzsa és Szeberényi Ludmilla Szilbácsról, öz. Nyáry Pálné Bezdánból, ifj. Kovács Gyuláné Kossuthfalváról, Szrdanov Danica, Szallag György és Koleszár Péter Sajkásgyörgyeről, Anudzsits Lexa és Juca, Miroszavlyev Szoka, Pein Szlavna, Szóka és Vata, Raics Danica, Rakits Lázárné, Szlepesei Zsófia, Tomin Nevenka, Uvalin Gyuráné és Máca, Vlaskits Szenka, Zsarkits Mladenné Ósziváceről, Jelenak András Kölpényről, Papp Melánia, Hornyák János, Ibolyanszky Pál Sajkásgyörgyeről, Branovacszy Todor Zentáról, Sztankovits Lázár Sztapárról, Gyukisin István Ópalánkáról, Ritter Bálint Ujfutakról, Schenk Henrik, Kovacsév Miláné, Desits Perszida, Madzsits Danica, Kodity Maximné, Kerity Mikóné, Suvakov Miláné, Pivarszky Lyubisa, Sztankov Istvánné, Martits Alka, Szekiczky Milica, Kunitz Katica, Zsikuczyn Katica, Radanov Perszida stb.

A kiállítás május 13-tól május 24-ig lesz nyitva.

H I R E K.

A szabadelvű párt.

— Olvasom, hogy a bácsmezei szabadelvű párt föltámadt poraiból, mint a *phönix*.

— Nem baj, majd elpusztul éhen. Most már a híres húsofazékban fő — *nichts*.

Kinevezés. Az igazságügyminiszter Vukov Mátyas zentai járásbírói díjnyakot a zombori törvényszékhez inokká nevezte ki.

Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Vojtkó István okl. tanítót a bácskeresztúri all. el. népiskolához rendes tanítói minőségben kinevezte.

Miniszteri köszönet. A vallás- és közoktatásügyi miniszter a zombori takarékpénztárnak a zombori felsőkereskedelmi iskola javára tett 400—400 kor. adományáért köszönetét nyilvánította.

Diszced. A Bács Bodrog Vármegyei Tulipán Házipari Szövetség a kiállítás megnyitására városunkba érkező Sztérényi József, v. b. t. t., államtitkár tiszteletére május hó 13-án d. u. 1/2 órai kezdettel a város háza termeiben diszcedet rendez, amelyre ezuton is meghívja a n. é. közönséget. *A diszceden hölgyek is vesznek részt.* — Amely hivatalok, testületek, egyesületek és körök tévedésből nem kaptak aláírási ívet, sziveskedjenek ezt Prokópy Imre, felső kereskedelmi iskolai tanárral közölni, akinél a diszceden való részvételt egyébként szintén lehet bejelenteni akár szóval, akár írásban a teríték-ként járó 5 korona lefizetése mellett. A bejelentés határideje május hó 10-ike.

Himnusz és cimer. A vallás- és közoktatásügyi miniszter a Bácsbodrog vármegyei all. el. népiskolák mintaszere felszerelésére a szükséges tanszereket engedélyezte, és a vármegye területén működő összes elemi népiskolák részére a kellő mennyiségű országos cimert és a magyar himnusz hangjegyekre lerakott szövegét megküldötte.

Választmányi ülés. A zombori katolikus legényegyesület választmánya folyó hó 10-én, vasárnap délelőtt 11 órakor az egyesület új helyiségeiben ülést tart, melyre az előjáróság és a választmányi tagok ezuton is tisztelettel meghívotnak. Ezen ülés után az egyesület helyiségei, valamint az emeleten lévő internátus megtekinthető. Este 8 órakor családi társas vacsora lesz, melyen nők is részt vehetnek. Egy teríték ára fél liter borral 1 korona 60 fillér. Előjegyezhetni az egyesület gondnokánál Erzsébet-körut 9.

Eljegyzés. Tessényi Oszkár bácsmonostorszei községi jegyző eljegyezte Ábrahám Ilonka r. k. tanítónőt Adán.

Iskolalátogatás. A kir. tanfelügyelőség az elmúlt hónapban meglátogatta a kátyi állami, a bezdáni, bácsordasi, nagybaracska, kátyi, sajkásszentiváni, sajklaki és mozsori községi, a deryei, bácsujlaki, cservenkai, ósziváci, adai, béregi, esátaljai, hercegszántói, moholi, péterrévei, vaskuti, sajklaki, mozsori róm. katolikus, a bácsujfalu, cservenkai és tiszakálmánfalvai ág. ev., a cservenkai, ujsziváci, ósziváci és tiszakálmánfalvai ev. ref., az adai, hercegszántói, moholi és péterrévei gör. kel., a cservenkai, bezdáni, adai izr., a cservenkai társ., a kátyi és mozsori magán jellegű népiskolákat, a bácsujfalu állami, a bácsordasi, ujsziváci, ósziváci községi és a cservenkai társ. jellegű kised-óvodákat, összesen 151 tanteremben. A meglátogatott tanintézetekben a moholi tanyai gör. kel., továbbá a kátyi, sajkásszentiváni, sajklaki és mozsori községi jellegű és a kátyi gör. kel. egyházközség által fenntartott magánjellegű népiskoláknál a magyar nyelvi tanítási eredmény a törvényes követelményeknek egyáltalán nem felel meg; a sajkásszentiváni, mozsori és sajklaki községi iskola és a bácsujfalu ág. ev. iskola I tantermének elhelyezése nem megfelelő, a nagybaracska községi elemi népiskola iskolalátogatása is orvoslást igényel. A hiányok orvoslása iránt a kir. tanfelügyelő a folyó hó 6-án megtartott közigazgatási bizottsági ülésén javaslatait megette.

Kérelem. A háziparkiallítás berekesztésekor, f. évi május hó 21-én, a kiállítás vezetősége az Erzsébet-ligetben tárgysorsjátékkal egybekötött nagy népünnepélyt óhajt rendezni. A népünnepélyre a belépődíj 30 fillér lesz. Egy tárgysorsjegy árát is 30 fillérben állapította meg a rendezőség. A rendezőség ezuton kéri fel a közönséget, hogy a tárgysorsjátékhoz adományokkal sziveskedjenek hozzájárulni. *A sorsjátékot illető kiadványok május hó 8-ig Tomesányi Aladár közig. kiadóhoz (Zombor, vármegyház) küldendők.* A jótékonycélra való tekintettel a legkisebb adomány is köszönettel fogadtatik és a hírlapokban nyugtázva lesz. — Elfogadtatnak élő állatok is, mint szamarak, kecskék, juhok, borjúk, csikók, különféle fajú tyúk, kacsa, libák, kutyák, fűrjek, foglyok, kanárik, fülemülék, gerlicék, galambok, nyulak; elfogadtatnak bármiféle csekély adományok, amely adományok ugyancsak május hó 8-ig írásbelileg *Fernbach Károlyné* ömeltóságához Zombor levélben jelentendők be és a felajánlott állatok ugyancsak Fernbach Károlyné ömeltósága házához Rákóczi-ut 19. szám alá a sorshuzás napján reggel 9 óráig beszalítandók. Eddig adományokat jeleztek: Sztrilich Zsigmond egy szamarat, Falcione Lajos egy yorkshierei malacot és egy fehér orpington kakast, Fernbach Károlyné egy emdeni gunárt, Fernbach Károly egy göbét, dr. Csernyus Pál egy kecskét, Fernbach Mártuska egy törpe kakast, Schlieszer Sándorné egy csipkegyűjteményt, Schön Adolf könyvkereskedő cég 10 darab japán kakast, 10 darab japán csirkét és 10 szájharmónikát, Bittermann Sándor levélpapír borítékkal, Ugyr Mihály egy cserép konyhakészlet, dr. Kossa Miklós egy drb 4 hónapos foxtierrier kölyköt, Kekezovich Aranka és Pirokska I-I fayance vázát, Szalay Zsigmond (Gádor) egy pár 6 hónapos belga nyulat, dr. Radványiné Ruttkay Emma egy drb husverőt, 20 méter csipkét és Molnár Ferenc az „Ördög” című színművét, Bertolino Sándorné „Az Újság” albumát ajánlkozott. Az adományokért a kiállítás rendezősége ezuton is köszönetet mond.

Jótékony előadás a moziban. *Klieger* I. a városunkban időző villamos színház tulajdonosa a f. hó 11-én, hétfőn este megtartandó előadás tisztá jövedelmét a Zomborban felállítandó Rákóczi-szobor alapja javára ajánlotta fel. A szobor-bizottság örömmel vette tudomásul az igazgató hazafias elhatározását. Az előadások érdekes vetített mozgóképeit napról-napra zsufozt nézőter szemléli. A hétfői előadás változatos műsora bizonyára megint telt nézőteret fog vonzani s így a Rákóczi-szobor alapja városunk hazafias közönségének támogatásával előreláthatólag újabb 150—200 koronával gyarapodik.

Az ügyvédi kamara közgyűlése. A szabadkai ügyvédi kamara május 10-én rendkívüli közgyűlést tart, amelyen a lemondás által megüresedett pénztárosi és ügyészi állásokat tölti be.

A házipari kiállítás egyik különlegessége a sokac községek népipari készítményeinek csoportosítása lesz. Eltekintve attól, hogy a kiállítás egyéb csoportjaiban változatosabb és gazdagabb tartalmu kollektciókkal találkozunk, amelyek előkelőbb izlés tekintetében kíválnak és felülemelkednek a nép házipari munkáján: de ne tévesszük szem elől, hogy az, amit a sokac szobában látunk, az — kezdve a nyers kender és a juhokról lenyirt gyapju megmunkálásától, a fonás-szövésen át, a ruhavarrás legutolsó öltéséig — mind az egyszerű sokacnok kezűgyességét dicséri. Igen szépek a vajszkai és a bácsi női ruhák és a szőttesek.

Korpótlék. A vallás- és közoktatásügyi miniszter a Bácsbodrog vármegye területén működő közs. és felekezeti elemi népiskolai tanítók fizetésének és korpótlékainak az 1907. évi XXVII. t. c. értelmében való rendezése céljából az elmúlt április hónapban 20792 kor., eddigelé tehát összesen 73121 korona évi államsegélyt engedélyezett.

Továbbképző tanfolyam. A belügyminiszter rendelkezése a bajai tanítóképzésében az idei iskola szünetében 50 hallgatóval három hétig tartó tanítói továbbképző tanfolyamot fognak tartani, melyen különösen a magyar nyelv tanításának módszere fog behatóbb ismertetést nyerni a nemzetiségi iskolákra való tekintettel.

A bajai millió. A bajai kereskedelmi bank millió nyereménye ügyében folyamatba tett bünper két hétig tartó tárgyalás után hétfőn véget ért. Hétfőn este 5 órakor hirdette ki a szabadkai kir. törvényszék elnöke Szerdahelyi Sándor az ítéletet, mely szerint a törvényszék a két vádlottat Wagner Sándort és Prigly Károlyt felmentette. Az ítélet a lefolytatott bizonyítási eljárás alapján megállapítja, hogy Eckert Gyula nem vette meg a vitás sorsjegyet, tehát azt a vádlottak ravasz fondorlattal nem cserélték ki, s így a vádlottak nem juttatták a bankot bünös uton a millióhoz. Az ítélet kihirdetése után, melyet a jelenvolt hallgatóság lelkesen megéljenzett, a fogságban volt Wagner Sándort nyomban szabadlábra helyezték. Az ügyész a felmentő ítéletet megfelebbezte.

H I R D E T É S E K.

905. szám. 1908.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. LX. t. c. 102. § értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szabadkai kir. törvényszék 1907. évi 28226/p. számú végzése következtében dr. Szudarich Benedek szabadkai ügyvéd által képviselt földművelők takarékpénztára javára Pein Vladimir ellen 4000 korona s járuléka erejéig 1908. évi március hó 4-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 2140 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: lovak, szarvasmarhák, gazdasági eszközök nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járásbíró 1907. évi V. 2150/2. számú végzése folytán 4000 korona tőkekövetelés, ennek 1907. évi október hó 18. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 245 kor. 65 fillérbeu bíróilag már megállapított költségek erejéig Ószivácson adós lakásán leendő eszközzésére 1908. évi május hó 11. napjának délutáni 3 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. § értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Zomborban, 1908. évi április hó 18-án.

Styrum Mór,

kir. bir. végrehajtó.

Hirdetmény.

Dernye község előljárósága község-ház és óvonó lakásának helyiségeit, szám szerint 12 szoba és folyosót óhajtja kifesteni, miért is felhivtnak a festők, hogy ajánlataikat az általunk kiválasztandó mintákkal **folyó hó 31-ig** alulírott előljáróknál adják be.
Dernye, 1908. május 4.

124-2-1

ELŐLJÁRÓSÁG.

Téglaeladás.

100,000, azaz egyszázezer kitűnő minőségű tábori kemencében égetett salétrommentes téglá beszerzési áron azonnal eladó. A téglák közvetlenül a kanális mentén fekszenek s legelőnyösebben vizen szállíthatók. Bővebb felvilágosítással szolgál **dr. BIRMAN FERENC ügyvéd ZOMBORBAN** (Bercsényi-ut 6.)

121-3-1

Bercsényi-uton levő 46. sz. ház és a szóntai hidnál fekvő 10¹/₂ láné föld szabadkézből, elköltözés végett **eladó.**

Értesítést ad **Mérő Simon** tulajdonos Zombor.

90-9-5

ELADÓ. SZABADKÁN egy jóforgalmu

sütőde

2 kemencével és házzal együtt kedvező feltételek mellett eladó. Az üzlet 14 év óta áll fenn s a vidéki (Ster) kenyérsütésért befolyó összeg az illető sütőmesternek a megélhetését teljesen biztosítja. Bővebb értesítést ad:

Kun Szabó Mihály, sütőmester Szabadkán. 117-10-1

Házeladás.

Az Orgona-utcában 11. sz. alatti lakház szabadkézből eladó.

Bővebb értesítést ad a tulajdonos **SZTRILICH ISTVÁN** kovácsmester Zomborban, Militicsi-utca 6. szám. 114-3-2

Vilányos csillárok, díszműáruk.

Összes cikkeink occasió áron!

Ma és a következő napokban, bezárólag május hó 15-ig eladásra kerül 5000 drb legújabb divatu nyakkendő 2000 drb férfing, mélyen leszállított áron!

Egyben tudomására hozzuk, a n. é. közönségnek, miszerint

= férfi kalapokat =

is, nagy választékban, rendkívül olcsó áron raktáron tartunk.

GOLDFAHN SÁNDOR ÉS FIA

Zombor, Kossuth Lajos-utca a különlegességi tőzsde mellett.

81-10-9

Csipkék, szalagok, kötőpamutok.

Porcellánedény beszerzési áron alul!

1764. sz. 1908.

Hirdetmény.

Palánka község előljárósága egy kisebb alakú, irodai tűzmentes vasszekrényt óhajt venni.

Ajánlatok **1. évi május 16-ig** a községi előljárósághoz címezve nyújtandók be.

Palánka, 1908. április 28.

116-1

KÖZSÉGI ELŐLJÁRÓSÁG.

Új személydijszabás életbeléptetése.

A sopron-köszegi helyi érdekű vasut vonalán a megnyitás napjától zónarendszerű személy- és podgyászdijszabás lép életbe.

Ezen dijszabás a magyar királyi államvasutak dijszabás elárusító irodájában (Budapest, VI. Csengery-utca 33.) 20 fillérért kapható.

Budapest, 1908. április 25.

AZ IGAZGATÓSÁG.

(Utánnymot nem díjaztatik.)

120-1

3209. sz. kig. 1908.

Pályázati hirdetmény.

Topolya községben üresedésben levő községi irnoki állás betöltése céljából pályázat hirdettetik.

Ezen állás javadalmazása a községi pénztárból havi előleges részletekben 800 korona.

Felhivtnak a pályázni szándékozók, hogy sajátkezűleg irt pályázati kérvényüket a vármegyei 6/887. sz. szabályrendelet 9. §-nak megfelelőleg felszerelve **május hó 28-ig** annyival inkább nyujtsák be, mivel a később érkezők figyelembe vételni nem fognak.

Választási határnapul 1908. évi május 30-ik napjának d. e. 9 órája tűzetett ki.

Topolya, 1908. április 30.

CSÁSZÁR PÉTER,

főszolgabíró.

119-1

Zombor, Bittermann Nándor és fia könyv- és könyvnyomdájából.

! Értesítés. !

Értesitem a n. é. közönséget, hogy **május hó elejétől** kezdve a „HUNGÁRIA GÖZFÜRDŐ“-ben

„VIZGYÓGY“-
kezelési műveleteket

vezetünk be; u. m.: **félfürdő, lepedőledörzsölés és leöntések** (gúzok).

122-3-1

Dr. Páter Kneip- és dr. Winternitz -féle előírások szerint.

Mint okl. vizgyógykezelő, vagyok bátor a n. é. közönség figyelmét felhívni a nyári hónapokban ezen **üditő és izomerősítő fürdőkre**, melyet kellő szakértelemmel végzek, mit **Pesten a HERZL-féle vizgyógyszanatóriumban**, valamint **Wöriszhofenban PÁTER KNEIP** vezetése alatt sajátítottam el.

Jegyek — 30 drb egyszerre váltva — 18 K. Egyenként váltva 1 K. Kezelési díj minden műveletnél 40 fillér.

A nagyérdemű közönség b. pártfogását teljes tisztelettel kérve

Sárközy S. Béla,

okl. fürdőmester és vizgyógykezelő.